

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af en ny kommunalreform.

Forslaget er således et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti om en strukturreform og den efterfølgende aftalte udmøntningsplan fra september 2004.

Aftalen indebærer, at der gennemføres en kommunalreform, som grundlæggende ændrer rammerne for varetagelsen af de offentlige opgaver og den offentlige service i Danmark.

Reformen tegner en ny offentlig sektor, hvor kommuner, regioner og stat har hver sin opgavemæssige identitet. Staten fastlægger de overordnede rammer. Kommunerne varetager de direkte borgerrettede opgaver og bliver dermed for borgere og virksomheder hovedindgangen til den offentlige sektor. Fem nye regioner får ansvaret for sundhedsvæsenet samt regionale udviklingsopgaver og får ansvaret for at løse visse driftsopgaver for kommunerne.

Reformen indebærer, at amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab nedlægges, at der sker en ny fordeling af de opgaver, der løses i den offentlige sektor, mellem kommuner, regioner og statslige myndigheder, og at antallet af skatteudskrivende niveauer reduceres fra tre til to.

Det foreliggende lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører det nye kommunale landkort.

Det fremgår af aftalen om en strukturreform, at den løbende overførsel af opgaver til kommunerne, der er sket siden den seneste kommunalreform i 1970, samt borgernes stigende forventninger til kvaliteten og effektiviteten af de kommunale ydelser har skabt behov for større kommuner. Behovet for større kommuner er yderligere forstærket ved de nævnte opgaveflytninger til kommunerne. Det er i aftalen endvidere anført, at kommunesammenlægninger vil mindske behovet for kommunale samarbejder, og at der herved vil blive skabt grundlag for en mere klar ansvarsfordeling og

dermed en mere overskuelig forvaltningsstruktur for borgerne. Desuden vil vilkårene for den demokratiske kontrol og den tværgående prioritering af opgaverne blive forbedret.

Forligspartierne har på denne baggrund opfordret de mindre kommuner til at finde sammen i nye større og mere bæredygtige kommuner. Forligspartierne har i den forbindelse anført, at et indbyggertal på i størrelsesordenen minimum ca. 30.000 indbyggere vil være et godt sigtepunkt for dannelsen af de nye kommuner.

Aftalen indebærer endvidere, at kommunerne får ansvaret for at løse langt de fleste velfærdsopgaver. En række opgaver overføres således fra amtskommunerne til kommunerne, som i og med, at de bliver større, vil være i stand til at løse flere opgaver.

Lovforslaget skaber de fornødne lovmæssige rammer for, at der ved sammenlægning af kommuner foretages en revision af den kommunale inddeling ved dannelse af større og mere bæredygtige kommuner. Lovforslaget indeholder regler, der giver indenrigs- og sundhedsministeren mulighed for at gennemføre en revision af den kommunale inddeling efter nærmere opregnede principper. Lovforslaget indeholder endvidere regler om valg og konstituering m.v. af kommunalbestyrelsen i de nye kommuner samt regler om de sammenlægningsudvalg, der skal forberede kommunesammenlægningerne. I lovforslaget fastsættes det endvidere, at funktionsperioden for kommunalbestyrelsen i kommuner, der indgår i en sammenlægning, forlænges med et år, mens sammenlægningen forberedes af sammenlægningsudvalget.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Den nuværende kommunale inddeling

Ved kommunalreformen i 1970 blev antallet af kommuner fastlagt til 275 og antallet af amtskommuner fastlagt til 14.

I forbindelse med kommunalreformen blev der i 1972 vedtaget en lov om fremgangsmåden ved ændring af landets inddeling i kommuner og amtskommune (inddelingsloven). Denne lov, der fortsat er gæl-